

گزارش‌های برگزیده
دهمین جشنواره ملی
انتشارات روابط عمومی

کارگزار روابط عمومی

هنر، مکان امن بچه‌هاست!

گزارشی از کلاس‌های آموزش هنر کانون ■ ته‌مینه حدادی

کارگزار روایا عمومی

سال‌هاست که خانواده‌ها کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان را با کلاس‌های هنری‌اش می‌شناسند. کلاس‌هایی که تابستان‌ها شلوغ‌ترند و در طول سال اعضای ثابت خود را دارند. در بعضی شهرها، تنها بعضی آموزش‌ها غالب‌اند و در بعضی شهرها همه‌ی آموزش‌ها به موازات هم پیش می‌روند. اما آنچه که آموزش‌های هنری کانون در استان‌های مختلف را قابل‌تامل می‌کند شناسایی سلیقه و گرایش اعضا و خانواده‌هایشان در هر استان است. به همین دلیل برخی فعالیت‌ها در بعضی استان‌ها پررنگ‌تر و در بعضی استان‌ها کم‌رنگ‌تر هستند.

در این گزارش نگاهی داریم به این فعالیت‌ها و تاثیرات آن در مناطق مختلف. هم‌چنین در ابتدا به معرفی مختصر برخی از مهم‌ترین این کلاس‌ها پرداخته‌ایم، با چند سوال کلی به سراغ مربیان هنری کانون در شهرهای مختلف رفته‌ایم و با آن‌ها درباره‌ی آموزش هنری غالب آن استان، بازده فعالیت‌شان، روش آموزش آن‌ها و حتی درباره‌ی مشکلات‌شان صحبت کرده‌ایم.

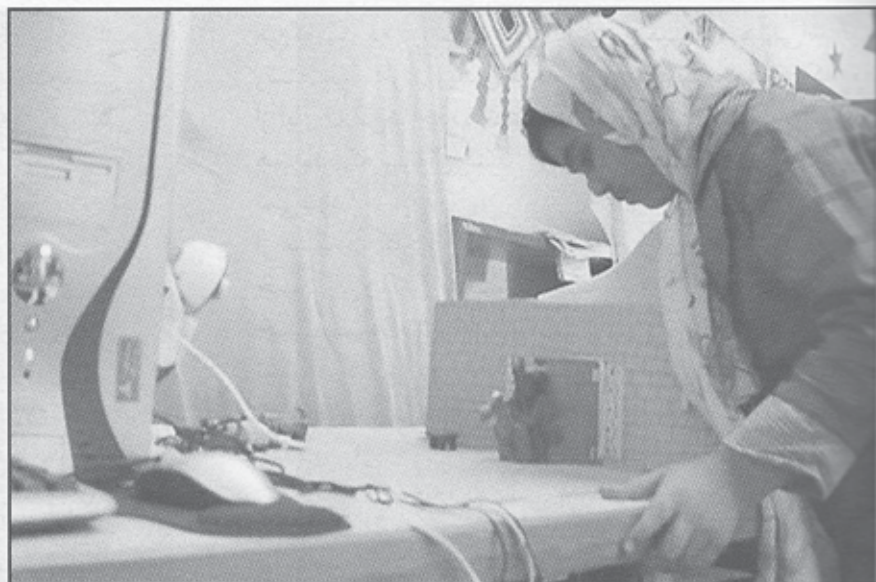
نیست نمی‌توان از آن توقع خروجی بالا داشت. دوره‌ها تمام می‌شوند و تنها یک تلنگر برای بچه‌ها هستند و البته در مرکز ما هم این آموزش‌ها قدمت زیادی ندارد. ضمن آن که از لحاظ ابزار کار دچار مشکل هستیم. دوربین ما حرفه‌ای نیست. لازم است چند تا استند داشته باشیم. اگرچه با این ابزار کم هم بچه‌ها توانسته‌اند در چند جشنواره بدرخشند.

کاش شیوه‌نامه‌ی

خوش‌نویسی به‌روز شود

الهه گلچین مدرک خوش‌نویسی فوق‌ممتاز در خط نستعلیق دارد و دوازده سال است به عنوان مربی در کانون فعالیت می‌کند. در حال حاضر او در دو مرکز کانون کرمانشاه به دو گروه کودک و نوجوان آموزش می‌دهد. می‌گوید که در تمام این سال‌ها فقط خوش‌نویسی تدریس کرده و معتقد است که هم‌چنان این رشته ارزش و اهمیت خود را حفظ کرده، چون بخشی از فرهنگ و هنر ما با آن گره خورده است.

به‌طور میانگین در هر ترم بیست هنرجو دارد و این علاوه بر ترم ویژه‌ی تابستانی است که هنرجویانی خارج از کانون هم به کلاس‌های او اضافه می‌شوند. معتقد است که شاید به دلیل وجود اساتیدی چون آیت‌الله نجومی و استاد عبدالله جواری است که بچه‌های کرمانشاه به این رشته‌ی هنری علاقه دارند، چون همیشه معرفی اساتیدی از همان شهر می‌تواند الگویی برای بچه‌ها باشد. گلچین در دو گروه به هنرجویان آموزش می‌دهد. کودکان خط تحریری یاد می‌گیرند و نوجوان‌ها خط تحریری و قلمی. شیوه‌ی کار او از ابتدا تشویقی نیست. می‌گوید می‌گذارم اعضای جدید خودشان با دیدن تابلوهایی که به دیوار است یا دیدن نمایشگاه‌هایی که بعد از هر ترم

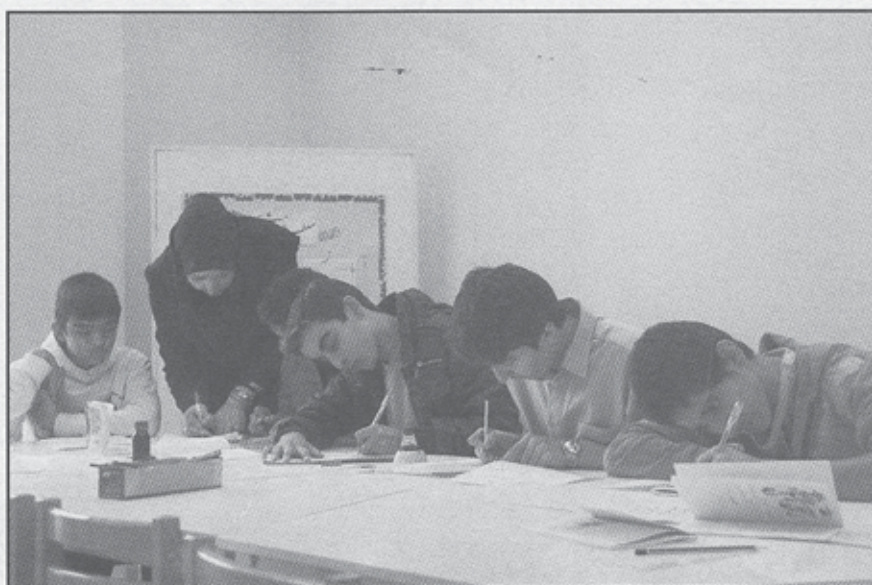
بازار بیش‌تر، موفقیت بیش‌تر!

شقیقه زمانی مربی پویانمایی یکی از مراکز کانون در شهر تبریز است. او از سال ۷۵ به عنوان مربی نقاشی، سفال و عکاسی فعالیت کرده و از سال ۸۸ مربی پویانمایی است. از همان آغاز فعالیت این واحد هنرجویان او توانسته‌اند در جشنواره‌ی قاصدک رتبه‌های برتر را کسب کنند. او درباره‌ی شیوه‌ی آموزشش می‌گوید: "دو جلسه‌ی تئوری داریم و از آن به بعد بچه‌ها برای انتخاب طرح و تکنیک آزادند. آن‌ها می‌توانند طرح انیمیشن را خودشان بنویسند یا با انتخاب یک متن شروع کنند. البته همیشه تغییراتی در متن‌ها می‌دهند. اگرچه کات اوت را به آن‌ها آموزش می‌دهیم اما می‌توانند بنا بر تصویری که از هر متن می‌گیرند با هر شیوه‌ای کار کنند."

مربی پویانمایی ادامه می‌دهد که قبل از شروع کار ما حتماً آثار هنرجویان قدیمی‌تر را به نمایش می‌گذاریم. بعد از آن انیمیشن‌های مطرح نمایش داده می‌شوند و از آن پس نوبت آموزش در حین کار است. بچه‌ها گروه‌بندی می‌شوند، یک عده روی متن کار می‌کنند، یک عده فیلم‌برداری را برعهده می‌گیرند، تدوین به گروه دیگری واگذار می‌شود و...

زمانی می‌گوید که از ابتدا هدف این دوره‌ها آشنایی هنرجویان با ابزارهای تولید انیمیشن، چگونگی کار با آن‌ها و بعد کسب تجربه بوده است. چون برای آن‌ها این فضا جذاب است و همگی می‌دانیم که انیمیشن می‌تواند در پرورش خلاقیت آن‌ها نقش مهمی داشته باشد.

او درباره‌ی میزان استقبال اعضا می‌گوید: قاعدتاً پسرها بیش‌تر حذب این فضا می‌شوند. چون بخش مهمی از کار با کامپیوتر است و پسرها این فضا را دوست دارند. اما از آن‌جا که این دوره‌ها ادامه‌دار

داریم جذب این رشته شوند. چون بچه‌ها از رنگ‌های مختلف و طرح‌های تزئینی در کارها استفاده می‌کنند، حاصل کارشان برای اعضای جدیدتر جذاب است و بچه‌ها خودشان به سمت این رشته می‌آیند. بعد از آن است که باید با توجه به استعداد و ویژگی‌های روحی و جسمی هر کس علاوه بر آموزش عمومی آموزش فردی را هم آغاز کنم.

این مربی خوش‌نویسی ادامه می‌دهد که وقتی بچه‌های وارد این رشته می‌شود قاعدتا نگران است و باید با تنوع این نگرانی را از بین برد. نوع رفتار با دختران و پسران هم متفاوت است. در جلسات اول سعی می‌کنم آن‌ها را با حروف الفبا و فرم این حروف آشنا کنیم. شده است از بچه‌ها بخواهم که با کلاژ حروف را بسازند یا با آن‌ها شکل‌سازی کنند. حتی گاهی شروع می‌کنم کلمه‌ای را به آن‌ها می‌دهم و می‌خواهم با گذاشتن تلق روی آن، شیوه‌ی نوشتن را درک کنند. بعد نوبت یادگیری اتصالات است و با بچه‌ها گام به گام پیش می‌رویم. کمی که جلوتر رفتیم بچه‌ها این امکان را دارند که با رنگ‌های مختلف خوش‌نویسی را تجربه کنند، طرح‌های تزئینی را هم با آن‌ها کار می‌کنم تا کلاس یک‌نواخت نشود. در نهایت پایان ترم یا به مناسبت جشنواره یا مراسمی از کارها نمایشگاه دایر می‌کنیم. سعی می‌کنیم نمایشگاه جوری چیده و تزئین شود تا گروه‌های جدید آن‌ها را ببینند و آن وقت انتخاب کنند که این رشته را دوست دارند یا نه.

از مشکلات کاری‌ام بگویم؟

خب از آن‌جاکه با عشق و علاقه برای بچه‌ها کار می‌کنیم خیلی وقت‌ها مشکلات را نمی‌بینیم و زیاد برایمان پررنگ نیستند. با این حال فکر می‌کنم که تغییر شیوه‌نامه‌ی کلاس خوش‌نویسی در کانون می‌تواند به مربیان خوش‌نویسی کمک کند، یا برای خودم مهم است که بدانم در دیگر شهرها این رشته‌ی هنری چه‌طور آموزش داده می‌شود و چه موقعیتی دارد.

موسیقی یک تفریح نیست

مرتضی فکاری فعالیت در کانون را از سال ۷۴ آغاز کرد. ده سال مسوول فروش کانون بوده و حالا به عنوان مربی موسیقی مشغول فعالیت است. او که عضو کارگروه موسیقی کشور است از لزوم توجه بیش‌تر به این رشته‌ی هنری صحبت می‌کند. می‌گوید که در طی این هفت سال که کلاس‌های آموزش موسیقی در اصفهان احیا شده، در رشته‌ی آرف کانون توانسته است رقیب تمام مراکز موسیقی شود.

کارگزار روابط عمومی

آشنا می‌کنیم تا بتوانند از یک مسیر درست موسیقی اصیل‌مان را بشناسند. او در انتها ابراز امیدواری می‌کند که اغلب افراد جامعه بتوانند به دید موسیقایی برسند و گمان نکنند موسیقی یک تفریح است.

آموزش عملی کلید موفقیت عکاسی

نسرین طاهری از سال ۱۳۷۷ به عنوان مربی هنری در کانون استان همدان مشغول به فعالیت است. از آن‌جا که پیش از ورود به کانون، در انجمن سینمای جوانان دوره‌ی فیلم‌سازی و عکاسی را آموزش دیده، تمام این سال‌ها به عنوان مربی عکاسی فعالیت کرده است. در سال

کارزار روابط عمومی

س‌هایی که او اداره می‌کند به دو بخش پنج سال دبستان و اول دبستان به بالا تقسیم می‌شوند. او ارف یانو آموزش می‌دهد. کلاس‌های او برای این دو گروه ننی ۶ ترم و ۴ ترم است و تمام هنرجویان بایستی در دوره شرکت کنند.

گوید در این چند سال حداقل هر سال ۵۰۰ هنرجو در س‌های موسیقی کانون ثبت نام کرده‌اند و به واسطه‌ی کلاس‌ها جذب دیگر فعالیت‌های کانون هم شده‌اند. ری می‌گوید: "با این شرایط فکر می‌کنم ما به امکانات تری احتیاج داریم. یکی از این امکانات توجه ان است که اگر بتواند برای مجوز اقدام کند بخشی مشکلات ما هموار می‌شود. اگر چه تا به حال مانعی بر راه ما نبوده. اما همان‌طور که استاد عزیزان و دیگر باتید موسیقی از کانون برخاسته‌اند، می‌توان این روال تکرار کرد. اگر ما هم مانند بخش تئاتر مجوز داشته ایم با توجه به استقبال خانواده‌ها از موسیقی می‌توانیم یقی را در ایران جهت‌دهی کنیم."

نامه می‌دهد: "حالا که مجدداً تاثیر موسیقی برورش خلاقیت کودکان مورد توجه مسوولان قرار ، مسوولان کانون هم می‌توانند با برنامه‌ریزی و یه‌گذاری در جذب کودکان شریک شوند و با افزایش فئات مطمئن باشند که بازخورد لازم را خواهند داشت. نور مثال ضروری است که در کلاس ارف پیانو داشته یم. یا به جای آموزش در سالن، اتاق‌هایی در اختیار قرار بگیرد. همان‌طور که کانون در بخش نقاشی و یش‌گام است با کمی سرمایه‌گذاری می‌تواند در بخش هم پیشرفت کند. این‌روزها کانون قطب اول در اصفهان است، خانواده‌ها به آن مطمئن‌اند و یی فرزندان‌شان پیش می‌آیند تا آن‌جا که خودشان با موسیقی آشنا می‌شوند و به درکی از تاثیر روانی هنر می‌رسند."

تری درباره‌ی شاگردانش هم صحبت می‌کند. گوید اغلب آن‌ها موسیقی را ادامه می‌دهند چون یان دوره‌ها ما آن‌ها را با دیگر سازهای ایرانی هم

۱۳۸۹ به عنوان مربی هنری نمونه کشوری برگزیده شده است و اعضای کلاس‌های هنری‌اش در مسابقات کشوری و بین‌المللی رتبه‌های زیادی را کسب کرده‌اند. او می‌گوید رشته‌ی عکاسی هم مانند دیگر رشته‌های هنری در راستای سیاست‌های کانون یعنی پر کردن اوقات فراغت کودکان و نوجوانان و آموزش و پرورش خلاقیت آن‌ها موازی با نهادهای خانواده و مدرسه فعالیت می‌کند و قصد دارد به خلاقیت‌های اعضا در مسیر استعداد و علاقه‌شان جهت‌دهی کند.

در کلاس‌های او این امکان وجود دارد که در روش آموزش جزییات بیشتر یا کم‌تری از موضوع و شکل کار هنری به بچه‌ها منتقل شود اما به طور خاص روش آموزش او بیش‌تر مبتنی بر کار کارگاهی است. برای مثال در آموزش عکاسی به جای این‌که آموزش را با نکات تئوری آغاز کند، از همان ابتدا عکاسی کردن را شروع می‌کند و سپس توضیحات و آموزش تئوری را با نقد و بررسی عکس‌ها تکمیل می‌کند. طاهری معتقد است: "پیشرفت تکنولوژی تأثیر به‌سزایی در شکل‌گیری علایق کودکان و نوجوانان داشته است به‌طوری که برای مثال در آموزش عکاسی با توجه به حضور دوربین‌های دیجیتالی و راحت‌تر شدن فرآیند

کارگزار روابط عمومی

به استان خود از آن‌ها در آموزش بهره ببرد و تنها کلاس‌ها تزیینی و فرمالیته نباشند. به نظرم آموزش‌های عملی بسیار بیش‌تر از آموزش‌های تئوری برای مربیان ضروری است و مطالب تئوری به صورت جزوه هم می‌تواند در کنار کارگاه‌های عملی در اختیار آن‌ها قرار بگیرد. او در انتها اشاره می‌کند که کمبود امکانات خاص و فضای مناسب از مشکلات بسیار بزرگش در کلاس‌های عکاسی است.

زمان آموزش‌های برنامه‌ریزی شده برای مربیان کم است و در طی این زمان تمامی مطالب آموزشی این فعالیت به‌طور کلی ارایه می‌گردد که با توجه به تنوع مطالب از هر مطلبی به یک نکته اشاره می‌شود و در پایان دوره آموزشی مطالب بسیار کلی ارایه شده و جزییات که مهم‌ترین اجزای فعالیت‌ها هستند، ناگفته باقی می‌مانند. او تأکید دارد که بهتر است آموزش‌های مربیان به‌صورت ادامه‌دار و متوالی انجام پذیرد تا بازدهی خوبی داشته باشد.

نقاشی، مکان امن بچه‌هاست!

ناهدید مهران‌فر مربی نقاشی مراکز بهبهان است. دارای مدرک کاردانی هنرهای تجسمی (نقاشی) و هم‌چنین هنرجوی دوره‌ی ممتاز از انجمن خوش‌نویسان بهبهان است و از سال ۸۵ به عنوان مربی هنری با کانون همکاری می‌کند. او در سال ۸۸ رتبه‌ی برتر مسابقه‌ی تجربه‌های خلاق (در

عکاسی، علاقه‌ی بچه‌ها به فراگیری عکاسی دیجیتال تغییر مسیر داده و باید به آن توجه کرد و از این تغییرات و نیازها به راحتی نگذشت. او ادامه می‌دهد که اعضای داشته‌ایم که پس از جدایی از کانون در مسیر کسب و کار با هنر عکاسی قدم برداشته‌اند و می‌دانند که بعضی از آن‌ها به عکاسی مطبوعاتی یا آتلیه‌ای می‌پردازند.

او درباره‌ی توجه بیش‌تر به تجهیز مربیان از لحاظ غنی کردن اطلاعات‌شان و به‌روز کردن ابزارها اشاره می‌کند. او آموزش‌های حین خدمت را ضروری می‌داند و می‌گوید: "آموزش‌های خاص این دوره باید جوری باشند که متناسب با فعالیت‌های کانون مربی بتواند پس از بازگشت